

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Concordia. Pia Et Vnanimi Consensv repetita Confessio
fidei & doctrinæ Electorvm, Principvm Et Ordinvm Imperii,
atq[ue] eorundem Theologorum, qui Augustanam
Confessionem amplectuntur**

Lipsiæ, 1606

Tertia Petitio. Fiat voluntas tua quemadmodum in cœlo, sic etiam in terra.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35443

*Exemplum
depingens
imbecilli-
tatem &
Stuporem
cordis hu-
mani fu-
gientis. De-
m.*

& contra nobis inferus est, nihil audacter & contumaciter à sua benignitate petentibus & postulantibus. Nam veluti cum opulentissimus & potentissimus Cæsar alicui mendico eam optionem & precandi libertatem offerret, ut quodcumque eius ferret animus, à se optaret & peteret, se paratum esse munera, planè regi & magnifica largiri petenti: ille verò stolidus non plus sordido postularet sorbitio, meritò vtrique ille pro se delerato nebulone & homine nequã haberetur, qui Cæsarem maiestatis mandatum ludibrio haberet, nequè dignus esset amplius, qui in conspectu Cæsaris admitteretur: Ita quoq; Deo extremè contumeliosum est tanta tamq; ineffabilia bona nobis offerenti & pollicenti, si eius inexhaustam benignitatem cõtenuamus, aut nos certò consecuturos non speremus, ac pro fructu panis impetrando precari sustineamus.

*Petamus
hoc ordine
Et antefe-
ratur bo-
na eterna.*

Verùm enim verò omnis hæc culpa impietatis incredulitati nostræ assignanda est, non tantum bonitatis de Deo sibi met pollicenti, ut crederet ventrem à Deo nutritum iri, omitto, ut indubiè speraret, aliquando sui modi bona immortalia se consecuturum. Quare contra nos muniamus, hocq; imprimis petamus, ut quidem demum reliqua quoq; omnia abundè habedimus, veluti Christus ipse docet: *Quærite primum regnum Dei, & cætera omnia adjicientur vobis.* Quomodo enim pateretur rerum temporalium nos vegeri inopiam cum æterna & cœlestia bona se nobis certè daturos persanctè receperit?

TERTIA PETITIO.

Biat voluntas tua, quemadmodum in celo, sic etiam in terra.

Hactè

Hactenus vt nomen eius à nobis sanctificetur & colatur, tum præterea, vt eius regnum inter nos vigeat, precati sumus: quibus duobus plene comprehensum est, quicquid ad Dei honorem & nostram salutem pertinet, vt Deum cum omnibus suis cultibus peculiariter consequamur. Verùm hinc alia rursus nobis incumbit & vehemens quidem necessitas, vt tantas vnà cum Deo acceptas diuitias constanter ac firmiter retineamus, neque nos vilo modo auelli inde patiamur. Nam quemadmodùm in republica bonis legibus constituta, non tantùm eos esse oportet, qui ad iudicium, prætorum & præfectorum partes obeant, hoc est, qui publicis præsent adificijs, & officiorum procuratorijs, sed etiam qui imperatores agant, qui hostiles incursions propellant, qui ab omni vi atq; iniuria patriam tueantur sedulo: Ita quoque hinc, quanquam pro eo, quod nobis summè necessarium est, orauimus, nempe vt Euangelij fieremus compotes, neque non fidei ac Spiritus Sancti participes, qui nos regat, è Diaboli potestate liberet, illud tamen nobis quoque nihilo segniùs orandum est, vt voluntatem suam fieri patiatur Deus. Vt enim in cognita veritate persistamus, miræ exorieatur tragædiæ, multæq; impugnationes & casus nobis erunt sufferendi, ab omnibus ijs, qui duo priora summa ope impedire nituntur atq; subuertere.

Nemo enim facilè credit, quàm diabolus omnibus repugnet viribus, vt qui ferre non potest quenquam rectè docere, aut sincerè credere: neque illi quicquam potest accidere ægriùs atque dolentiùs, quàm quòd videt nugaces & abominabiles doctrinas suas sub speciosissimo Dei nomine adoratas, iam exortante luce Euangelij, detegi, atque ita turpiter subsannari, insuper è pectoribus hominum euelli, talique clade regni sui pomeria imminui. Quocirca tanquam inimicus ira percitus fremit infaniens, omniq; exercitus sui

*De ordine
petitionũ.*

*Impedimē-
ta & peri-
cula voca-
tionis, qua
à Deo dis-
cunt peti-
mus.*

*Diaboli ty-
rannus &
insidæ.*

*Natura &
prauitas*

Et imbecillitas.

Mundi furores & exempla nocentia.

Afidiu apitorum certamina.

Ecclesia subiecta ingentibus armis.

robore nos incurrit & adortur. Præterea omnium suorum copias sibi adiungens, mundi quoque & propriæ carnis nostræ socia arma auxilio sibi depollet. Etenim caro nostra per se pigra est, & prona ad malum, tametsi verbum Dei apprehenderit & credamus. Porro autem mundus extremè malus & improbus hunc in nos omnibus modis incitat, instigans ac prouocans, vt obiecto impedimento nos retrahat, præsternat, ac denuò victos iterum suo imperio subijciat. Hæc tota sua voluntas est, has cogitationes veritas in animo, hoc diu noctuq; molitur, nec momento quodam quieti indulget & otio, omnibus suis artibus, dolis, insidijs, rationibus, modis, vijsq; vtens, quæcumque excogitare poterit.

Quare non est, quòd quicquam certius nobis futurum polliceamur, si nobis animus est esse Christiani, quàm cum Diabolo & omnibus angelis eius, neque non cum mundo, nobis suscipiendas esse inimicitias, nos omnibus modis & omni molestiæ genere vexari & infestaturis. Vbiq; enim gentium Euangelium prædicatum, acceptum aut creditum fuerit, & fructus produxerit: ibi necessariò crucis quoque persecutiones consequuntur. Neque est, quòd quisquam cogitet, se pacatè & tranquillè victurum, sed semel libi alea periclitandum esse de omnibus, quæcumque in terris viciam possidet, de fortunis, honore, fama, rebus, coniuge, liberis, familia, denique etiam de vitæ capite proprio. Hoc iam nostræ carni nempe Adami veteri vehementer dolet: neque tamen malis cedendum est, sed magno animo constanter perseverandum & contra fortiùs eundem, vt inuicta animi tolerantia quibuscumque iniurijs impugnati fuerimus, perferamus, eaque æquo animo mittamus, quæcumque per vim nobis erepta fuerint. Eam ob rem æquè necessarium est, vt in omnibus alijs indefinenter oremus

Tua voluntas precor fiat, optime Pater, non Diaboli, neq; inimicorum nostrorum, neq; omnium illorum, qui tuum sacratissimum verbum insectantur, quærentes illud opprimere, aut regnum tuum impedire. Largire quoque nobis eam animi patientiam, vt quæcunque nobis propterea toleranda sunt, patienter sufferamus atque vincamus, ne miseranda nostra caro, victa imbecillitate aut pigritia, repudiata cruce turpiter terguesetur.

Ecce ita simplicissimè his tribus petitionibus, necessitatem ipsi Deo incumbentem habemus, veruntamen propter nos. Nobis enim tantum feritur ac meretur, si quid orauerimus, nempe ita (sicut dictum est) vt in nobis quoq; illud fiat, quod alioqui etiam extra nos fieri oportet. Nam quemadmodum eius nomen etiam nobis non orantibus sanctificari, & regnum eius venire debet: ita quoq; voluntas eius non potest non fieri, quanquam diabolus cum omnibus suis auxiliariis copijs ei repugnet, irascatur, & insaniat, summa operans totum Euangelium subuere. Verum propter nosmet ipsos nobis orandum est, vt eius voluntas inter nos etiam, aduersus eiusmodi illorum insanias cõpleta locum inueniat, vt omnis illorum conatus frustra sit, & nos aduersus omnem iniuriarũ vim atq; insectationem inconcussi perseueremus, ac talem Dei voluntatem nobis nunquam displicere sinamus.

Talis, inquam, oratio, iam nunc nostra debet esse tutela & propugnatio, quæ fuget prosternatque omne, quicquid Diabolus, Episcopi, Tyranni & hæretici aduersus Euangelium nostrum insidiosè moliuntur. Per-

*Petamus
gubernationem in
actionibus,
consolationem & sustentationem in a-*

*Oremus
nos regi & iussari, vt vocatio sit felix & efficiat.*

*Auxilium
opponendũ
Diaboli
sa-*

*uita, ty-
rannorum
terroribus,*

*Es infir-
missis no-
stra.*

consilij & perfidis conspirationibus, vnum atq; alio-
rum Christianum, hac armatum precatione, non
verebor opponere: ille nosse murus erit & propugna-
culum, quo victi ac profligati scedè succumbent. Hanc
equidem consolationem habemus, & hanc fiduciam
obtinemus, certò fore, vt Diaboli ac omnium inimico-
rum nostrorum voluntas atq; consiliu, facta in ita
euanescent, quamlibet tandem ferociter insolecant,
aut semet securos & potentes esse contidant. Nisi enim
illorum voluntas intercepta infringeretur, Regnum
DEI locum in terris non haberet, sed neq; nomen eius
sanctificaretur.

QVARTA PETITIO.

Panem nostrum quotidianum da nobis
hodie.

*Sequitur
petitio re-
rum cor-
poralsum.
Panis quo-
tidianus
quidè*

HOc loco *ἄρτον τὸν καθ' ἡμέραν* memores sumus
hoc est, victus nostri alendo corpori, & tempo-
rali vitæ sustentandæ necessarij. Est autem ve-
rum perbreue ac simplex, sed tamen latè patens. Vt
enim panem quotidianum precaris ac nominas: ibi
omnia, quæ ad quotidiani panis fruitionem pertinent,
precaris, & rursus eadem operâ deprecaris etiam om-
nia, quæ huic impedimento esse possunt. Quare cogi-
tationes tuæ tibi probè aperiendæ sunt & dilatandæ,
ne tantum in angustijs mastræ ac clibani consistas, sed
in spatiosum campum euageris, panem quotidianum
& omnis generis alimenta nobis producentem. Nisi
enim Deus è terris fruges sineret excrescere, insuper e-
isdem benediceret, & à calamitate defenderet: nun-
quam pistum panem è clibano extraheremus, aut deli-
cumbentibus proponeremus.

*Quas res
complecti-*

Vt autem compendiosè dicamus, hæc petitio con-
clusa in se complectitur omnia, quæcunq; ad hanc ve-